

РЕШЕНИЕ

№ 216

гр. Горна Оряховица, 19.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГОРНА ОРЯХОВИЦА, VIII СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Трифон П. Славков

при участието на секретаря Силвия Д. Николова
като разгледа докладваното от Трифон П. Славков Гражданско дело № 20234120101234 по описа за 2023 година

Производството е по обективно кумулативно съединени осъдителни искове с правна квалификация чл.432, ал. 1 от КЗ, вр. чл. 45, ал. 1 и чл. 86 от ЗЗД.

Д. Г. Т., чрез процесуалния си представител си адв. Ж. Димова от АК - Хасково претендира от ЗК „Лев инс“ АД гр. София имуществени вреди нанесени върху собственото му МПС с рег. № ***, в резултат на ПТП, реализирало се на 16.05.2021 г. по вина на водач, автомобилът на който бил застрахован със застраховка гражданска отговорност при ответното дружество. Ответното дружество било уведомено за ПТП-то, за което образувало щета № 0004-5000-21-000169. На 18.06.2021 г. бил съставен опис-заключение по образуваната щета, където били описани увредените части. До настоящия момент дружеството не е изплатило обезщетение за претърпените от ищеца имуществени вреди. Описва механизма на ПТП-то по следния начин: на 16.05.2021 г., около 15:30 ч. на Първокласен път I-4 км 143+100, водачът И. С. И., управлявал л. а. „Фиат Дукато“ с рег. № ***, като при извършване на маневра обратен завой, не пропуснал движещия се зад него л. а. „Фолксваген голф“, с рег. № ***, управляван от Г. Т. и собственост на ищеца, вследствие на което допуснал ПТП. ПТП било документирано с Констативен протокол за ПТП № 82/16.05.2021 г., като срещу виновния водач

на л. а. „Фиат Дукато“ на процесното ПТП бил издаден АУАН. Ищецът иска от съда да осъди ответното дружество да заплати обезщетение за имуществени вреди в размер на 4000 лв., както и законна лихва върху главницата от 16.05.2021 г. до окончателното изплащане на вземането. Претендира разноски.

ЗК „Лев инс“ АД гр. София оспорва исковете по основание и размер. Посочва, че по образуваната застрахователна преписка е уведомил ищеца за определеното обезщетение при условията на тотал, т.е. ремонта на увредения автомобил надхвърля 70 % от стойността на автомобила. Съгласно разпоредбата на чл. 390, ал. 1 от КЗ ответникът изискал от ищеца удостоверение от компетентните регистрационни органи за прекратяване на регистрацията на МПС-то, което не било изпълнено. Дружеството изразява готовност да изплати застрахователното обезщетение при представяне на това удостоверение. Непредставянето на същото поставило дружеството в обективна невъзможност да извърши плащане на застрахователното обезщетение. Отделно от това посочва, че ищецът не е предоставил банкова сметка, по която да бъде преведено определеното обезщетение. В обобщение посочва, че дружеството не е дало повод за образуване на делото, поради което иска да бъде отхвърлен предявения иск. По отношение на размера на предявения иск го намира за изключително завишен с оглед действителната стойност на причинената вреда и пазарната стойност на автомобила към датата на ПТП-то. Иска да бъдат взети предвид и запазените части от автомобила при определяне на дължимото обезщетение. Въвежда възражение за съпричиняване на вредоносния резултат, посочвайки че ищецът е нарушил чл. 20, ал. 1 и ал. 2 от ЗДвП, както и чл. 23 от ЗДвП, като не предприел действия за предотвратяване на ПТП-то, а също така не се движел на такова разстояние от движещото се пред него МПС, че да избегне удар в него, като намали скоростта или спре рязко. Претендира разноски.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

По допустимостта на предявения иск.

Законовата разпоредба на чл. 498, ал. 3 КЗ обвързва допустимостта на прекия иск от наличието на започната процедура по доброволно уреждане на отношенията между пострадалия при ПТП и застрахователя по задължителна

застраховка "ГО на автомобилистите" и изтичането на тримесечен срок от предявяването на претенцията пред застрахователя или пред негов представител, отказ на застрахователя да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение - рекламационно производство, въведено с цел предотвратяване или намаляване на съдебните производства по този вид спорове. Уредбата е повелителна и за спазването ѝ съдът следи служебно, като провеждането на това производство е предпоставка за възникването на самото право на пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя на ГО на автомобилистите.

В случая от представените по делото писмени доказателства – уведомление за щета до ответника за определяне на обезщетение, опис заключение по щета (стр.5-17) и писма с изх. № 6153/08.17.2021 г. и 7814/01.09.2021 г. по описа на „ЗК „Лев инс“ АД гр. София за прекратяване на преписката по претенцията на ищеца, се установява, че между страните е протекло такова производство за извънсъдебно уреждане на претенциите за имуществени вреди от настъпило на 16.05.2021 г. ПТП, поради което е отпаднала процесуалната пречка по [чл. 498, ал. 3 КЗ](#) пречатваща защита на правата на ищеца по исков ред и предявеният иск е процесуално допустим.

По иска по чл. 432, ал. 1 от КЗ:

За основателността на прекия иск в тежест на ищеца е да докаже, че в причинна връзка с противоправно деяние на лице, чиято гражданска отговорност към датата на деянието е застрахована при ответника, е претърпял имуществени вреди по собствения лек автомобил, в резултат от увреждането.

От констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 82/16.05.2021г. и Карта за регистрация на ПТП се установява, че на 16.05.2021 г. на път I-4, при к м 143+100, преминаващ покрай Община Л., се е реализирало пътно-транспортно произшествие между с.а. „Фиат-Дукато” с рег. № ***, собственост и управляван от И. С. И. и л.а. „Фолксваген Голф” с рег. № ***, собственост на ищеца Д. Г. Т. и управляван от Г. Д. Т.. Безспорно между страните е обстоятелството, че към датата на ПТП-то ответникът е имал качеството на застраховател по задължителна застраховка „Гражданска отговорност”, сключена за лекия автомобил на делинквента.

От показанията на свидетеля И. И. се установява, че ПТП-то се е

реализирало в края на 16.05 2021 г. Пътувал с описания по-горе специален автомобил (каравана) от бензиностанцията на с. Добри цял в посока към гр. В. Търново, с цел да направи обратен завой към гр. Варна. На около км след бензиностанцията забелязал отбивка за почивка в ляво на платното му за движение. Пристроил превозното си средство плътно в дясно, огледал се за автомобили преди и след него, не видял такива, след което предприел маневра завиване на ляво с цел обръщане на посоката на движение на автомобила си. Когато неговият автомобил почти бил обърнал усетил че л. а. марка „Фолксваген“ го ударил в задната част. Посочва, че на мястото на произшествието осовата линия на платното за движение била прекъсната, поради което счита, че е имал право да направи обратния завой и да се пристрои в насрещната пътна лента. След ПТП-то полицаите дошли почти веднага и описали щетите. Свидетелят счита, че основна причина за ПТП-то има водачът на л. а. „Фолксваген“, т.к. се движел прекалено бързо и не успял да спре. Посочва, е ударът между двата автомобила бил на осовата линия. Допълва, че преди да предприеме маневрата си бил спрял, след това подал светлинен сигнал – мигач за завиване на ляво, за да направи обратния завой.

От показанията на свидетеля Г. Т. се установява, че е участвал в ПТП-то, т.к. бил водач на л. а. „Фолксваген“. Посочва, че след бензиностанцията с. Д.д. пътувал в посока от там към гр. В. Търново. Пред него се намирал кемпер, който се движел плътно в дясно. Изведнъж водачът на кемпера предприел маневра завой на ляво. Няма достатъчно време и разстояние да реагира. Последвал сблъсък между предната част на автомобила му и задната лява част на кемпера. Счита, че преди удара се е движил със скорост не повече от 70-80 км/ч. Ударът между двата автомобила станал на права отсечка, а разстоянието между тях преди да се реализира ПТП-то било 40-50 м.

Въз основа на приетите по делото писмени доказателства, неоспорени от страните, и свидетелските показания, вещото лице по съдебно авто-техническа експертиза дава заключение относно механизмът на ПТП, а именно: на 16.05.2021 г., около 15 : 30 часа, на път I-4, след село Д.д. посока към гр. В. Търново, при км.143+100, в светлата част на денонощието, при прав хоризонтален пътен участък, асфалтово покритие, специален автомобил (кемпер) марка “Фиат“ с рег. № ***, собственост и управляван от И. С. И. се движил в северната пътна лента за движение посока на запад, към гр. София.

По същото време, зад него се е движил л. а. „Фолксваген“ с рег. № ***, управляван от Г. Т. Т.. Водачът на специалния автомобил предприел маневра завиване на ляво, за да завие в обратна посока на посоката на движение. Към момента на удара скоростта на кемпера била не по висока от 10 км/ч. В този момент опасната зона за спиране на л.а. „Фолксваген“ била 66,70 метра, при скорост на движение на този автомобил 80 км/ч. Водачът на Фолксваген“ предприел интензивно спиране. Последвал удар, който бил в предна част за л. а. „Фолксваген“ и заден ляв ръб за специалния автомобил. Мястото на удара било в северната лента, почти успоредно на оста на пътя, когато специалния автомобил бил разположен напреки на оста на пътя, като предната му част се е намирала в отбивката, а задната му част била разположена в северната лента. След удара водачът на специалния автомобил се преместил в южната отбивка, а лекия автомобил останал на мястото на удара. Вещото лице посочва, че водачът на с. а. “Фиат“ е имал техническата възможност да не извършва маневрата на това място, а да продължи още 5,5 км посока гр. София, където на пътния възел безопасно да извърши маневра завиване на ляво. Видно от заключението е, че към момента на удара скоростта на л. а. „Фолксваген“ била между 40-50км/ч, а водачът му не е можел да предотврати удара, като предприеме спиране от достатъчно разстояние преди мястото на удара, каквото в случая със спрял автомобил пред него при опасна зона на спиране на л. а. „Фолксваген“ е 66, 70 м., т.е. нямал е техническа възможност да предприеме спиране и да спре преди мястото на удара

При този механизъм на произшествие, съдът намира, че произшествието е настъпило поради виновното и противоправно поведение на водачите на двата автомобила. От една страна водачът на застрахования при ответника автомобил, въпреки, че е имал възможност да извърши маневра завиване на ляво, не е направил всичко необходимо, за да се увери, че преди да започне маневрата няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него. Следвало е да извърши маневрата, като се съобрази с тяхното положение, посока и скорост на движение, задължения които той не е сторил, с което е нарушил разпоредбата на чл. 25, ал. 1 от ЗДвП. От друга страна събитието се явява в причинна връзка и с противоправното поведение на ищеца, защото е нарушил разпоредбата на чл. 20, ал. 2 ЗДвП, а именно бил е длъжен при избиране скоростта

на движение, да се съобрази с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъде в състояние да спре пред всяко предвидимо препятствие, както и бил длъжен да намали скоростта и в случай на необходимост да спре, когато възникне опасност за движението, което не е сторил.

С оглед на гореизложеното по делото се установиха всички материални предпоставки за уважаване на предявения иск, поради което следва да бъде разгледано своевременно заявеното възражение за съпричиняване от водача на лек автомобил "Фолксваген" при настъпване на вредоносния резултат, с оглед евентуалното намаляване на дължимото обезщетение по реда на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД. Съпричиняване е налице, когато със своето поведение пострадалият е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат. Изводът за наличие на съпричиняване на вредата не може да почива на предположения, а намаляването на дължимото обезщетение за вреди от деликт по правилата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД изисква доказани по безспорен начин конкретни действия или бездействия на увреденото лице, с което то обективно да е способствало за настъпването на вредите. При така установената фактическа обстановка съдът счита, че механизмът на ПТП-то е безспорно установен и са налице доказателства за съпричиняване на настъпилия вредоносен резултат вследствие и на действия на водача на собствения на ищеца автомобил. С поведението си водачът на автомобила, собственост на ищеца, също е допринесъл за настъпването на имуществените вреди по автомобила му при възникналото ПТП, които бяха посочени по-горе. Според мотивите на ТР 1/2021 от 01.08.2022г. на ОСГТК на ВКС по тълкувателно дело №1/2021г., съдът следва в своите мотиви да посочи величината /размера/, спрямо която прилага намаляването. Предвид изложеното, съдът приема, че с действията си водачът на ищцовия автомобил е допринесъл за причинените му имуществени вреди в размер на 50 %.

По възраженията на ответника:

Съдът кредитира заключението на експертиза, доколкото същото не е оспорено от страните, подробно и пълно отговаря на поставените задачи.

Съгласно заключението САТЕ, неоспорено от страните стойността, необходима за възстановяване на л. а. марка "Фолксваген", модел "голф", с

рег. № ***, изчислена на база средни пазарни цени към датата на ПТП е 4619,40 лв. Тази стойност надхвърля действителната стойност на самото МПС към датата на ПТП – 3905 лв., поради което и при съобразяване с разпоредбата на чл. 390, ал. 2 КЗ, съдът приема, че е налице тотална щета на МПС. При формиране на дължимото от ответника обезщетение, съдът намира, че от пазарната стойност на процесния автомобил към датата на ПТП – 3905 лв., следва да бъде приспадната стойността на запазените части на автомобила в размер на 500-800 лв. /съгласно заключението на САТЕ/, като съдът приема средната стойност 650 лв., намиращи се във владение на собственика на МПС, доколкото същите нямат качеството на увредено имущество и на увредения не се дължи обезщетение за тяхната равностойност. Отделно за собственика съществува възможността да реализира приход на парични средства чрез продажбата им, което е релевантен начин за обезщетяването им за повредата на автомобила като цяло. С оглед изложеното, съдът приема, че действителната стойност на л. а. марка "Фолксваген", модел "голф", с рег. № ***, след приспадане на запазените части е в размер на 3255 лв. След като се приспадне процента на съпричиняване в размер на 50 % се получава сумата от 1627,50 лв. до която сума искът е основателен, а до целия предявен размер 4000 лв. следва да се отхвърли. Съдът намира този подход за приложим при определяне на размера на обезщетението, защото запазените части могат да бъдат осребрени и поради това, за да се избегне неоснователно обогатяване, тяхната стойност следва да се приспадне от действителната пазарна стойност на вещта.

По иска по чл. 86 ЗЗД:

С ал. 1 на чл. 390 КЗ е уредено аналогично правило на разпоредбата на чл. 193, ал. 3 КЗ (отм.), а именно, че преди изплащане на обезщетение, определено като тотална щета на моторно превозно средство, регистрирано в Република България, застрахователят изисква от потребителя на застрахователна услуга доказателство за прекратяване на регистрацията на моторното превозно средство, като е добавено, че в удостоверение следва да бъде отбелязано, че прекратяването е поради настъпила тотална щета. Въпреки изрично направеното искане в писмения отговор на исковата молба ищецът не представи такова доказателство. Ето защо, съдът приема, че е актуална практиката по решение № 44 от 02.06.2015 г. по т. д. № 775 / 2014 г., ТК, I ТО на ВКС, Решение № 140/01.08.2018 г. по т. д. № 2278/17 г. на ВКС, I

т. о. и други, съобразно която дължимостта на обезщетението не е обусловена от факта на прекратяване на регистрацията към момент, предхождащ съдебното решение по иска. Прието е, че съгласно чл. 193, ал. 3 КЗ (отм.), предпоставка за изплащане от застрахователя на обезщетение за тотална щета на МПС, е представянето на доказателства за прекратяване на регистрацията му. Т.е. изпълнението на административната процедура обуславя плащането, а не установяването на задължението по съдебен ред. Изпълнението / неизпълнението на задължението за deregистрация и представянето пред застрахователя на доказателства за това, има значение за началния срок на забавата, но не и за основателността на претенцията за главницата. В случая не се твърди и не се доказва по делото ищецът да е deregистрирал автомобила си, поради което ответникът ще дължи законна лихва от датата на представяне на доказателства за това, а не от посочената от ищеца дата. Освен това, извод за тотална щета би могъл да бъде направен единствено в хода на исковото производство и въз основа на установените суми за възстановяване на щетите. Не е налице забава на кредитора. С оглед на горното и доколкото вземането за лихва има акцесорен характер спрямо главния дълг, обезщетението за забава - законната лихва, следва да се присъди, считано от датата на представяне пред застрахователя на доказателства за настъпване на обстоятелствата по чл. 390 КЗ.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски има ищецът. Същият е сторил разноски за държавна такса в размер на 160 лева общо, депозит за САТЕ в размер на 100 лева.

Процесуалния представител на ищеца претендира адвокатско възнаграждение в размер на 700 лева, на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗА. Съдът, след съобразяване на изводите на Решение на СЕС по дело С-438/22 от 25.01.2024 г., намира, че следва да откаже прилагането на националната уредба, регламентираща минималните размери за адвокатски възнаграждения, а именно НМРАВ и следва да определи дължимото адвокатско възнаграждение съобразно фактическата и правна сложност на делото, както и цената на предявения иск. В този смисъл по делото са проведени 5 съдебни заседания, изслушани са двама свидетели и е приета една експертиза, както и писмени доказателства. С оглед на което съдът намира, че справедливият размер на

адвокатско възнаграждение е 600 лева. На ищеца следва да се присъдят по съразмерност разноски в общ размер от 106,44 лева. На адвокат Ж. Димова следва да се присъди адвокатско възнаграждение по съразмерност в размер на 244,13 лв.

При този изход на спора право на разноски има и ответника. Същият е сторил разноски за депозит за САТЕ в размер на 600 лева, както и е бил представляван от юрисконсулт, чието възнаграждение на 78, ал. 8 от ГПК съдът определя на 360 лв. По съразмерност на ответника се дължи сума за съдебно деловодни разноски в размер на 569,40 лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗК „Лев инс“ АД, ЕИК: 121130788, със седалище и адрес на управление в гр. София, бул. „Симеоновско шосе“ № 67 А, ДА ЗАПЛАТИ на Д. Г. Т., ЕГН *****, адрес в с. Д.д., общ. Л., ул. ***, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, вр. чл. 45 ЗЗД сумата от 1627,50 лв.(хиляда шестстотин двадесет и седем лева, 50 ст.), представляваща застрахователно обезщетение за имуществени вреди, настъпили по лек автомобил „Фолксваген“ с рег. № *** от застрахователно събитие реализирало се на 16.05.2021 г. по договор за задължителна застраховка „гражданска отговорност“, сключен с полица № BG/22/120003530156 за специален автомобил „Фиат“ с рег. № ***, ведно със законната лихва върху главницата, считано от представяне на удостоверение пред застрахователя от ищеца за прекратена регистрация на МПС-то, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 106,44 лв. (сто и шест лева и 44 ст.) разноски, като ОТХВЪРЛЯ иска до пълния предявен размер от 4000лв., както и иска по чл. 86 ЗЗД за периода 16.05.2021г. до окончателното плащане на обезщетението.

ОСЪЖДА ЗК „Лев инс“ АД, ЕИК: 121130788 да заплати на адвокат Ж. Д. Димова от АК гр. Хасково с личен номер в ЕРАРБ ***** на основание чл.38, ал.2 от ЗА сумата от 244,13 лв. (двеста четиридесет и четири лева, 13 ст.), представляваща адвокатско възнаграждение за осъществена безплатна защита в производството.

ОСЪЖДА Д. Г. Т., ЕГН *****, адрес в с. Д.д., общ. Л., ул. *** да

заплати на ЗК „Лев инс“ АД, ЕИК: 121130788, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК сумата в размер на общо 569,40 лв.(петстотин шестдесет и девет лева и 40 ст.) за съдебно-деловодни разноси.

Решението може да се обжалва от страните с въззивна жалба пред Окръжен съд Велико Търново в двуседмичен срок от датата от връчването му.

Съдия при Районен съд – Горна Оряховица: _____